

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՔԱՐՈԶԸ ՓՐԿՉԻ
ՀՐԱՇԱՓԱՌ ՍՈՒՐԲ ՀԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ
ՄԱՅՐ ՏԱԾԱՐՈՒՄ

(1969 թ. ապրիլի 6)

Յանուն Հօր և Որդու և Հոգույն Սրբոյ. ամեն:

Սիրելի հավատացյալ ժողովուրդ,

Յնծացեք և ուրախ եղեք զի այսօր տոն է սուրբ Հարության:

Այսօր, Միածնաէջ Մայր տաճարի զանգակները կավետեն մեր Փրկչին Քրիստոսի Հարությունը՝ հաշոց բոլոր եկեղեցիներուն, հազ ժողովուրդի բոլոր զավակներուն ի Հայաստան և ի սփյուռս աշխարհի:

Այսօր, գարնան այս լուսաբացին, երբ արևին կենդանարար լույսը այնքան առատ կիջնէ համայն աշխարհի վրա, ուրախ լույս մը, նույնքան առատ և կենդանարար կրաշալվի մեր հոգիներու աշխարհին:

Այդ այն լույսն է՝ որ մեր նախնիք կոչեցին «իմանալի լույս»: Այդ այն լույսն է՝ որ բեղմնավորեց և փառքով լեցուց հազ ազգի կյանքն ու պատմությունը ամբողջ: Այդ այն լույսն է՝ որ նույնիսկ մահը դարձուց «իմացեալ» և ճանապարհ բացալ դեպի հավերժություն:

Զի Հիսուս «մահուամբ զմահ կոխեաց և յարութեամբն իրով մեզ զկեանս պարզևեաց»:

Զավակներ Մեր հարազատ, Զատիկ է այսօր, ցնծացեք և ուրախ եղեք: Միշտ արթուն ու լավատես, միշտ վստահ ձեր սեփական ուժերուն, ձեր կյանքի ճանապարհին վառ պահեցեք ջահը նախնայաց հավատքին և լույսը հազ հոգիին: Ուր ալ գտնվիք, ձեր հայրենի հողի կամ հեռու ասիերու վրա, մնացեք հավատարիմ սուրբ Լուսավորչի և սուրբ Մեսրոպի տեսիլքներուն, մնացեք հավատարիմ Ավարայրի և Սարդարաբադի հերոսներու ուխտին, մնացեք հավատարիմ հայրենի հողին, մեր արդի կյանքին ու գործին, և ապագային: Եւ

ինչ այ պատահի, անասան, մեկ ու անբաժան, ամենայն հայոց սուրբ Էջմիածնի օրհնության ներքև:

Այո, Չատիկ է այսօր, և օր է՝ արդար ու համարձակ խոսքի, ի խնդիր մեր սուրբ եկեղեցվո և ժողովուրդի կյանքի խաղաղության, որ կրնա կենսագործվի միմիայն եղբայրական սիրով և միության ոգիով, պահպանումովը մեր նվիրապետության դարավոր կարգ ու կանոնին և գիտակցությամբը մեր ազգային մնայուն հիմնական շահերուն:

Իբրև Հայոց Հայրապետ, Մեր սեպուհ պարտքը կնկատենք, անդադար անազանգ հնչեցնել, հազար խոսքերով, հազար ձևերով, լսելի դարձնելու համար մեր օրերու հոգևոր-ազգային կյանքի գերագույն ճշմարտությունը՝ թե հայության միակ ապահով խարիսխը աստվածակառույց սուրբ Էջմիածինն է և մայր հողը հայրենի: Հայաստան, հայ ժողովուրդ, հայոց պատմությունն իրարմե անբաժան են, և միասին անբաժան են՝ ս. Էջմիածնեն:

Սփյուռքի Մեր զավակները պիտի մնան այնքան ատեն հայ, և այնքան հայ, ինչքան կարողանան իրենց հոգիի թելերով կապվիլ հավիտենական մայր Հայաստանին և հայաստանցի ժողովուրդին, և մանավանդ Մայր Աթոռ սուրբ Էջմիածնին, որ բազմադարյան գերագույն խորհրդանշանն է և երաշխիքը՝ հայոց կրոնական գիտակցության և ազգային միասնության:

Հաճախ, ծանր սպրումներ կհնչեն Մեր սրտին վրա, ի տես այն կենտրոնախույս ձգտումներուն և պտակտումներուն որոնք հառաջ եկած են սփյուռքի մեր եկեղեցական կյանքեն ներս: Հաճախ կհմանինք այն բժշկին, որ ձեռքը դրած հիվանդի բազկերակին, մտահոգ կհետևի անոր մարմնույն մեջ բույն դրած քայքայիչ զարգացումներուն, և կփորձե դիմել ամեն հնարքի, զորացնելու համար հիվանդի մարմնույն դիմադրական ուժերը, անոր ինքնապաշտպանությունը: Եվ բժիշկին նման՝ երբեմն հոռետես ենք ու անզոր, երբեմն հուսադրված ու լավատես, սակայն միշտ մտահոգ: Կտարվինք նաև խորհելու, թե սփյուռքահայ կյանքի ընդհանուր տեղատվության հիվանդագին դրսևորումներեն մին, կհանդիսանան բաժանումները Մայր Աթոռեն:

Սուրբ Չատիկ այս նվիրական պահուն, երբ կփառաբանենք ուժերը բարիին և հաղթությունը արդարության, երբ մեր հոգիներեն ներս կհասագայթեն պայծառ զգացումները սիրո և հաշտության, սուրբ Էջմիածնի մայրական հրավերը կբերենք Մեր բոլոր պանդուխտ զավակներուն, որ հեռու մնան պտակտումներեն, որ ձերբազատվին ամեն տեսակի թյուր իմացություններե, և մեկ սիրտ մեկ հոգի, մտածեն ու գործեն ամրացնելու իրենց հոգևոր միությունը, մեկ ու անբաժան եկեղեցիով, մեկ ու անբաժան նվիրապետությամբ, մեկ ու անբաժան Հայոց ընդհանրական Հայրապետությամբ:

Այսպես է միայն, որ բոլոր հայերը, եկեղեցվո սպասավորներ թե հավատացյալներ, արժանի պիտի ըլլան խաղաղ ու հաշտ խղճով դիմավորելու մեր Տիրոջ և Փրկչի Հարության ավետիսը:

Բավական չէ, լոկ խոսքով տոնախմբել Հարությունը Փրկչին մեր Քրիստոսի, այլ մանավանդ մեր սրտի, հոգիի, իրավ սպրումներով, սիրո և խաղաղության կենդանի գործով: Ջի խոսքը առանց գործի կմնա մեռյալ:

Մենք կհավատանք թե բուն հայ ժողովուրդը, անկախ այլ կարգի ըմբռնումներե, Մեզ քաջ կհասկնա: Կհասկնա Մեր խոովքը, Մեր իղձը արդար, և իր հոգիով ուխտի կուգա այսօր ի լույս Էջմիածին:

Այո, Մեր սիրտը կվկայե թե այս տոնական սրբազան ժամին, այստեղ ս. Էջմիածնի այս կամարներուն տակ, հավաքված է մեր ազգը համայն, անխըտիք, իր բովանդակ հոգիով՝ ամբողջ ու անբաժան:

Արդ, դուն ժողովուրդ հայոց, դուն «հօտ փոքրիկ» անգին, աննման; հագիվ փրկված պատմության մեծ արհավիրքներեն, և վերջապես հասած՝ խաղաղ ու անվտանգ կյանքի մը ափին, դուն թևերդ երկինք տարածած, աղոթե այսօր, և մենք ալ քեզի հետ, որ Հարության լույսը հաղթե խավարին, մեզին, բարին՝ չար ձեռքին, արդարությունը՝ սուտին, կեղծիքին, ազատությունը՝ բռնության դավին, խաղաղության երկնառաք ոգին՝ պատերազմի մահվան ույծերուն, զի «չարեաւ Քրիստոս» արեգակն արդար:

Մքանչեղագործ տեսիլքը՝ սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի, խորհուրդը՝ քրիստոսակերտ Մայր Աթոռ սուրբ Էջմիածնի և ոգեղինացած պատմությունը հայոց բազմաչարչար բայց վերածնած ժողովուրդի, թող հավետ մնան ձեզի ամենուր ներշնչարան և առաջնորդող լույս:

Խաղաղություն աշխարհին համայն, եղբայրություն ազգերուն բոլոր, սեր և միություն մեր եկեղեցիին, Մեր զավակներուն ամեն:

Արդ, սիրելիք Մեր «սրբեցէք ի բաց գին խմորն, զի եղիջիք նոր զանգունած որպէս էքդ անխմորք. քանզի զատիկ մեր գեճաւ Քրիստոս»:

Ձեզ և մեզ մեծ ավետիս, Քրիստոս հարչավ ի մեռելոց: Ամեն:

